

Valtuustoaloite Tampereen yläkoululaisten liikuntamahdollisuuksien lisäämiseksi

Tampereen kaupungin perusopetuksen kouluista Hatanpää, Sampo ja Tesoma tarjoavat painotettua opetusta urheilullisesta elämäntavasta. Painotteisuuteen voivat hakea kaikki tamperelaiset ja Tampereen seutusopimuskuntien kuudennen luokan oppilaat. Painotusoppilaat opiskelevat liikuntaa 7. luokalla 3 tuntia sekä 8. ja 9. luokilla 6 tuntia viikossa. Toiminnan ensisijainen tavoite on vahvistaa oppilaiden liikunnallista ja terveellistä elämäntapaa.

Tampereen Urheiluakatemia koordinoi yhdessä Tampereen alueen urheiluseurojen kanssa yläkouluikäisten aamuvalmennusta eli pikkuakatemiatoimintaa. Tavoitteena on, että niin koulun liikuntatuntien, aamuharjoittelun kuin iltaharjoittelunkin sisällöt tarjoavat yksilölle monipuolisen harjoittelukokonaisuuden. Yläkouluikäisten aamuvalmennuksiin pääsevät mukaan urheiluyläkoulujen oppilaat sekä muista kouluista valitut urheilijat. Urheiluyläkoulujen painotusoppilaiden lukujärjestykset on muodostettu siten, että aamuharjoittelu onnistuu samanaikaisesti näiden kolmen koulun osalta. Urheiluyläkoulujen ulkopuolelta olevan oppilaan osallistumisen lähtökohtana akatemiaharjoituksiin on, että koulun lukujärjestys mahdollistaa osallistumisen.

Urheilupainotteiset yläkoulut ovat erittäin suosittuja. Ainoastaan noin 20 % hakijoista valitaan. Ulkopaikkakunnilta haetaan myös erittäin paljon Tampereen urheilupainotteisiin yläkouluihin. Mikäli muissa Tampereen kouluissa olevien oppilaiden olisi mahdollista käydä akatemiaharjoituksissa, paine urheiluyläkouluun pääsemisestä pieneneisi ja mahdollisuus osallistua pikkuakatemiatoimintaan laajenisi. Erityisesti joukkuelajien puolelta on tullut palautetta, että tällaisille muutoksille olisi tarvetta.

Käytännönratkaisuna tähän voisi olla, että Tampereella lisätään nykyisen kaltaisten urheilupainotteisten koulujen määrää ja lisäksi Tampereen yläkoulut liitettäisiin liikuntalähikouluverkostoon, joissa liikuntaluokalla olevan oppilaan olisi lukujärjestysteknisesti aina mahdollista osallistua pikkuakatemiaan tarjoamiin harjoituksiin. Tämä voitaisiin toteuttaa esimerkiksi niin, että yläkoulussa olisi jokaisella luokka-asteella yksi luokka, jossa lukujärjestys on suunniteltu pikkuakatemiaan treenijaksot huomioiden. Tälle luokalle voitaisiin sitten sijoittaa ne kyseisen koulun oppilaat, jotka on valittu pikkuakatemiaan.

Liikuntapainotteiseen perusopetukseen on mahdollisuus hakea 2. luokalla ja 6. luokalla olevien oppilaiden. Tällä hetkellä 2. luokalla liikuntapainotteiselle luokalle valitulla oppilaalla säilyy automaattisesti oikeus myös yläkoulussa. Tällöin urheiluyläkouluun pääseminen ei aina kohdenna heihin, jotka yläkouluun siirtymisvaiheessa ovat aktiivisia harrastajia ja siten halukkaita akatemian harjoituksiin osallistujia. Ulkopuolelle jää paljon heitä, jotka hyötyisivät näistä palveluista. Tähän ongelmaan voisi tuoda helpotusta se, että 2. luokkainen hakisi liikuntapainotteiseen perusopetukseen 3-6 luokille ja yläkouluun siirtyessä kaikki hakisivat urheilupainotteiseen yläkouluun 7-9 luokille. Näin kaikki urheilupainotteiseen yläkouluun hakijat olisivat yhdenvertaisessa asemassa.

Anna-Kaisa Iksosen pormestariohjelman, Ihmisten Tampere – mahdollisuuksien kaupunki, tavoitteissa linjataan, että liikkumisen lisääminen tulee olla Tampereen kaupungin strategisen tason tavoite. Lasten ja nuorten liikuntamahdollisuuksien lisääminen on panostamista hyvinvointiin. Edellä mainituilla perusteilla esitän, että Tampereen kaupunki lisää Tampereen yläkoululaisten liikunnan mahdollisuuksia tässä aloitteessa kuvatuilla toimenpiteillä.

Tampereella 20.3.2023
Marika Puolimatka

Allekirjoitukset:

~~Kalle Kumpulainen~~ ~~Kalle Kumpulainen~~

Anni Molari

Joonas Kiviranta

Arto Grönroos

Sakari Puisto

Veikko Vallin

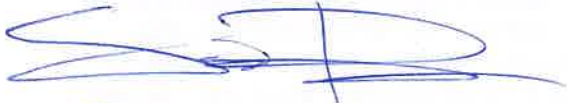
Antti Moisander

Joakim Vigelius

Arne Rautavaara

UOSI KALEVA

Saku Tuusula

Matti Järvinen

Antti Järvinen

Valtuustoaloite: perhevaikutusten arviointi aidosti osaksi Tampereen päätöksentekoa

Lapsivaikutusten arviointi on käsitteenä tunnettu ja käytetty termi. Lapsivaikutusten arviointia tehdään päätöksenteon yhteydessä. Vuonna 2015 käynnistetyn lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelman (LAPE-ohjelma) yhtenä tavoitteena on ollut edistää lapsivaikutusten arviointia erityisesti kuntien päätöksenteossa.

Lapsivaikutusten arvioinnin lisäksi Tampereen tulisi kiinnittää erityistä huomiota perhevaikutusten arviointiin ja ottaa perhevaikutusten arviointi aidosti osaksi päätöksentekoa. Moni lapsiperhe suuntaa tällä hetkellä ympäristöpaikkakunnille Tampereen sijaan. Tähän vaikuttaa varmasti monet eri tekijät, kuten kaavoitus, viihtyisyys, palvelut ja lapsiperheen sujuvan arjen varmistaminen.

Esimerkiksi kaavoituksessa ja yleisten alueiden suunnittelussa on syytä huomioida, miten tehdyt suunnitelmat ja päätökset vaikuttavat perheen sujuvaan arkeen. Päiväkotien ja koulujen suunnittelussa on toistuvasti ollut puutteita turvallisen ja toimivan saattoliikenteen huomioimisessa. Ei siis riitä, että päiväkotia suunnitellaan lapsia ja työntekijöitä varten, vaan kokonaisuutta tulee tarkastella laajemmin perheen näkökulmasta. Lasten yleisissä leikkipuistoissa voitaisiin huomioida myös vanhemmat ja suunnitella heille vaikkapa kuntolaitteita, joita he voisivat käyttää lasten leikkiessä.

Varhaiskasvatuksen kunta- ja päiväkotikohtaisissa suunnitelmissa sekä koulujen opetussuunnitelmissa olisi hyvä tarkastella myös vanhempien ja laajemmin isovanhempien vahvemmin mukaan ottamisen mahdollisuuksia. Vaikka moni lapsi voi hyvin, on lapsilla ja nuorilla tällä hetkellä paljon pahoinvointia. Perhevaikutusten arvioinnin mukaan ottamisella osaksi varhaiskasvatuksen ja opetussuunnitelmien tekemistä ja toteuttamista Tampereella, voitaisiin löytää uusia keinoja lasten, nuorten ja koko perheiden hyvinvoinnin tukemiseksi.

Perheet ovat yhteiskuntamme tärkein tukijalka. Lasten, nuorten ja perheiden voidessa hyvin, meillä on valoisa tulevaisuus. Tampereen tulee olla Suomessa edelläkävijänä perhevaikutusten arvioinnin edistäjänä ja toteuttajana.

20.3.2023 Tampereella

Sirpa Pursiainen
Kristillisdemokraatit

Milla Halonsaari (vas)
Marika Puolimatka (PS)

Sari Tamus (kol)

Sanna Puronen (p = v)

AMTI MOISANDER (PS.)

JOAKIM VIGELIUS (PS.)

Antti Grönroos

Anni Aalari (PS)

Jonas Kivimäki (PS)

Lassi Kalera (PS)

Kari Räsänen (PS)

Sanna Puronen

Mirja Salonen (vihr.)

Hanna Sarela -H.

Merja Laajanen (vihr.) M. GM

Bianca Kuumij (vihr.) B. Kuumij
Vilma Järvisalo (vihr.)

Olga Haapa-aho (Vikr.)

Juho Suomela

IRISSUOMELA (Vikr.)

VALTUUSTOALOITE ENERGIAPOLIITTISEN OHJELMAN LAATIMISEKSI

Ilmastokysymys on noussut viime vuosien yhteiskuntapolitiikan keskiöön, ja yhä harvempi kyseenalaistaa aktiivisen ilmastopolitiikan tarpeellisuutta. Ukrainan sota on korostanut kiirettä uusiutuvien energialähteiden käyttöönotossa, sillä lisääntyvä riippumattomuus fossiilisista energialähteistä vähentää suoraan ja epäsuorasti Venäjän kykyä käydä sotaansa.

Tampereen kaupunki on reagoinut ilmaston muutoksen uhkaan asettamalla tavoitteeksi kaupungin hiilineutraaliuden vuoteen 2030 mennessä.

On huomattava, että energiasiirtymä koskettaa Tamperetta myös muutoin kuin vain ilmastopolitiikan näkökulmasta. Suomessa uusiutuvien energioiden tuotantoalueet näyttävät syntyvän ainakin ensivaiheessa Perämeren alueen tuulivoimapuistojen ja vihreän vedyn suurkuluttajien, kuten terästeollisuuden, sijoittumispaikkojen ympärille. Tätä kehitystä tukee vastaava rakennemuutos Perämeren alueella Ruotsissa.

Energiasiirtymällä voi olla arvaamattomia elinkeinopoliittisia vaikutuksia, kun teollisuuden tuotteiden ostajat, kuluttajat ja sijoittajat edellyttävät hiilivapaita tuotantoketjuja. Toisaalta oleminen innovatiivisen kehitystyön ja investointien kärjessä luo myös suuria mahdollisuuksia, mitä elinkeinonjärjestöt ovat aivan oikein korostaneet.

Pirkanmaan liitto on laatimassa maakunnan energiapoliittista ohjelmaa, jonka yhtenä motiivina lienee ymmärrys siitä, ettei Pirkanmaa tule olemaan keskeinen tuulivoiman tuotantoalue. Nämä huimaa vauhtia kasvavat investoinnit suuntautuvat Suomessa rannikkoalueille.

Tampereen kaupungin näkökulmaa energiasiirtymään määrittää myös omistajarooli, sillä kaupunkikonserni on suuri energian tuottaja. Kaupungin vastuu alueellisen huoltovarmuuden turvaamisessa ei pitäisi olla myöskään vähäinen.

Tampereen Sähkölaitos Oy omistaa jo nyt osuuksia suomalaisesta tuulivoimatuotannosta. Mikä on osakeyhtiön ja kaupungin omistajapolitiikan linjaus, onko perusteltua hankkia lisää näitä osuuksia? Tuulivoima tarjoaa erilaisia mahdollisuuksia sähkön ja kaukolämmön varastointiin. Minkälaisia suunnitelmia energian varastointiin on?

Lisääntyneen puunpolton ilmastovaikutuksista käydään julkisuudessa kiivasta keskustelua. Onko tarvetta arvioida Tampereen Sähkölaitos Oy:n huomattavasti lisääntyntä puunpoltoa Suomen hiilitaseen kannalta vai otetaanko tämä näkökulma mahdollisesti jo huomioon puun hankinnassa?

Julkisuudessa on kerrottu, että kehitysyritys Ren-Gas suunnittelee yhteistyössä Tampereen sähkölaitos Oy:n kanssa Tarastejärvelle vihreän metanolin tuotantoa. Tuotannossa hyödynnettäisiin hyötyvoimalan hiilidioksidipäästöjä ja tuulivoimaloista ostettavaa sähköä vedyn tuotannossa. Metanoli myydään raskaan liikenteen käyttöön. Tuotannon ensi vaiheen pitäisi olla käynnissä jo vuonna 2026.

Sähkölaitos on korostanut metanolin tuotantoprosessin hukkalämmön hyödyntämistä kaukolämmön tuotannossa. Toinen tapa syventää tätä hiilivapautta edistävää tuotantoketjua alueellisesti on julkinen liikenne. Onko vihreätä metanolia tarkoitus hyödyntää Tampereen kaupunkiseudun

joukkoliikenteessä vai onko tuotanto jo myyty muille käyttäjille? Onko vihreän metanolin käyttö teknisesti mahdollista Nyssen järjestämän joukkoliikenteen palvelun tuottajien nykyisessä dieselkalustossa? Vaatiiko käyttöönotto mahdollisesti taloudellista subventointia ja kuinka paljon?

Julkisen liikenteen järjestämisessä sähköbussien rooli tulee olemaan kaupunkialueella joka tapauksessa suuri. Miten tämä siirtymä on aikataulutettu? Onko sähkö tai muu hiilineutraali käyttövoima kilpailutuksissa ehtona? Mikä on kokonaiskustannusarvio verrattaessa metanolia käyttävää dieselkalustoa sähköbussikaluston hankinta- ja käyttökuluihin?

Sekä sähkö että metanoli tarvitsevat liikenteen latausasemia. Jos ja kun suora vedyn käyttö lisäntyy liikenteen polttokennoissa ja teollisuudessa, turvallisuusvaatimukset kasvavat. Onko kaupungin kaavoituksessa kokonaissuunnitelmaa sopivista jakelualueista? Tarvitaanko kaavoitusta vai voidaan arvioida nykyisen kaavatilanteen riittävän?

Onko kokonaiskuvaa, mitä käyttövoimalähteitä Tampereen kaupungissa on liikenteessä 5 – 10 vuoden kuluessa, miten muutokseen pitäisi kaupungissa valmistautua? Mikä olisi tavoitetilä, joka ottaa huomioon kaupunkikonsernin puhtaan energiatuotannon mahdollisuudet?

Talven energiakriisi on korostanut hajautetun energiatuotannon tarpeellisuutta. Yksi volyymiltään ehkä pienempi, mutta kuntalaisten näkökulmasta merkittävä, on kiinteistöjen oma energiatuotanto aurinkopaneeleilla, maalämmöllä, ilmalämpöpumpuilla. Olisiko järkevää asettaa tällaiselle tuotannolle tavoitetasoja, helpottaa lupabyrokratiaa, ottaa huomioon paremmin Sähkölaitoksen kiinteistöjen ajoittaisen sähkön ylituotannon ostoissa yms.. Onko kaupungin omistajapolitiikka ottanut kantaa esim. aurinkopaneelituotannon ostohinnoitteluun vai onko asia täysin sähkölaitoksen päätettävissä? Omistajapolitiikan tavoitteita asetettaessa on muistettava, ettei kaupungin energiapolitiikkaa voida johtaa vain kaupungin omistaman sähköyhtiön liiketoiminnan näkökulmasta.

Kaupunkikonserni tuottaa myös kohtuullisen määrän biokaasua. Onko kaupunkikonsernin tarkoitus joillain ratkaisuilla edistää tuottamansa biokaasun käyttöä?

Jotkut julkisomisteiset sähköntuottajat ovat merkittävästi ja osin riskilläkin alentaneet sähkön myyntihintoja. Yhtiöiden päätöksenteko hinnoittelussa on viime kädessä yhtiöiden asia, eikä omistajakaan voi pakottaa yhtiötä riskin ottoon. Silti olisi hyvä avata myös sähkölaitoksen hinnoittelu- ja siihen vaikuttavia tekijöitä. Miten toimitaan, jos tässä arvaamattomassa markkinatilanteessa kertyy kohtuuttomia voittoja? Kuinka suuri osuus voitoista on tarkoitus laittaa vihreän siirtymän edellyttämään tutkimus- ja tuotekehittelyyn ja investointeihin, palauttaa kuluttajalle tai tuottaa omistajalle?

On huomattava, ettei investointeja vihreään siirtymään voi nähdä vain kustannuksina, vaan oikeilla investoinneilla parannetaan huoltovarmuutta ja saavutetaan säästöjä elinkeinoelämälle, kuntalaisille ja kuntataloudelle.

Miten nähdään kaupungin energiantuotanto osana valtakunnallista energiahuoltoa? Julkisuudessa on korostettu kuluttajien vastuuta säästää ja siirtää käyttöä yön tunteihin. Tampereen Sähkölaitos Oy hinnoitteli kuitenkin pitkän aikaa päivä- ja yönsähkön saman hintaiseksi, mikä ei ollut hyvä kannustin. Onko ero nyt riittävä vai voisiko sitä kasvattaa vielä?

Energiasiirtymässä on valittava myös yhteistyökumppaneita ja Ren-Gas Oy on tässä suhteessa erinomainen kehitysyhtiö ja muitakin varmaan löytyy. Unohtaa ei sovi Euroopan Unionin tarjoamia rahoitusmahdollisuuksia. Vuoden 2023 täydentävässä lisätalousarviossa valtio päätti siirtää 100 M€ Ilmastorahasto Oy:lle käytettäväksi vihreän siirtymän investointeihin. Eikö olisi tarpeellista valmistella kokonaisvaltainen investointiohjelma ja rahoitussuunnitelma suurempien vihreän siirtymän edellyttämien investointien toteuttamiseksi?

Energiasiirtymä on myös koulutuspoliittinen kysymys. Osaajia tarvitaan monilla aloilla ja tasoilla. Onko kaupungilla suurena koulutuksen järjestäjänä ja tukijana aloitteita asian suhteen ja onko selkäläiseen tarvetta?

Edellä sanotun perusteella esitämme,

että Tampereen kaupunki pikimmiten ryhtyy laatimaan Tampereen energiapoliittista ohjelmaa, jossa otetaan huomioon Tampereen hiilineutraalisuustavoitteet sekä kerrotaan miten tavoitteet ja keinot sovitetaan ja aikataulutetaan yhteen valtakunnallisten ja EU:n vastaavien ohjelmien kanssa,

että ohjelmassa kiinnitetään huomio Tampereen kaupunkikonsernin rooliin ja mahdollisuuksiin energiantuottajana edistää erilaisia hiilivapaita tuotantomuotoja ja näiden tuotteiden käyttöönottoa aluetaloudessa,

että ohjelmassa tarkastellaan energiasiirtymän asettamia vaatimuksia kaupungin kaavoitukselle, julkiselle ja yksityiselle liikenteelle, elinkeino- ja koulutuspolitiikalle sekä kaupungin omalle rakennuttamistoiminnalle ja

että ohjelmaan sisällytetään konkreettinen investointiohjelma suuremmista kohteista, jotka aikataulutetaan ja vastuutetaan kaupunkikonsernin eri toimijoille.

Tampereella 20.3.2023

Tampereen Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä

